

Mestna občina **Novo mesto**

Občinska uprava

Urad za finance
in splošne zadeve

Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto
T: 07 39 39 202
F: 07 39 39 208

mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 4120-2/2019

Datum: 18. 9. 2019

OBČINSKI SVET MESTNE OBČINE NOVO MESTO

**ZADEVA: LETNI NAČRT UPRAVLJANJA KAPITALSKIH NALOŽB MESTNE OBČINE
NOVO MESTO ZA LETI 2020 IN 2021**

1. UVOD

Kapitalske naložbe Mestne občine Novo mesto (v nadaljevanju: MONM), zajete v strategiji upravljanja, so deleži občine v posameznih gospodarskih družbah, opredeljene kot strateške naložbe. Strateške kapitalske naložbe so tiste naložbe, s katerimi MO Novo mesto poleg gospodarskih ciljev dosega tudi razvojne, infrastrukturne in druge cilje, povezane z izvajanjem posameznih javnih služb, pri katerih se ne zasleduje zgolj poslovni interes, temveč tudi širši družbeni.

Skupno merilo za uvrstitev posamezne kapitalske naložbe kot strateške naložbe so predvsem opravljanje gospodarske javne službe, izvajanja javnih pooblastil in nalog, ki so po zakonu v javnem interesu, vpliv na konkurenčnost gospodarstva, uporabo znanja za gospodarski razvoj občine in kakovostna delovna mesta ter ohranjanje poslovnih dejavnosti v MO Novo mesto.

MONM ima v lasti tako lastniške deleže nekaterih gospodarskih subjektov, katerih delovanje pomembno vpliva tako na uspešnost izvajanja nalog in samega poslovanja MONM, kot tudi na druge, s tega vidika manj pomembne lastniške deleže. Kljub temu gre po skupni vrednosti teh naložb za pomembno premoženje MONM, s katerim je potrebno skrbno gospodariti in ga kvalitetno upravljati.

Letni načrt najprej opredeljuje napoved gospodarskih gibanj v Republiki Sloveniji, opredelitev vseh kapitalskih naložb s ključnimi podatki o poslovanju v zadnjem poslovnem letu ter pri posamezni naložbi tudi cilje ter usmeritve, ki jih bo MONM zasledovala v poslovnem letu 2020 in 2021.

Načrt upravljanja na predlog občinske uprave sprejme občinski svet. S cilji morajo biti seznanjeni organi vodenja in nadzora posameznega gospodarskega subjekta, opredeljenega v tem načrtu, ki bodo tudi najbolj neposredno vplivali na uspešnost izvajanja tega načrta.

Največjo odgovornost nosi MONM pri tistih podjetjih, pri katerih ima prevladujoč vpliv. Tudi sicer je potrebno ločiti upravljanje s kapitalskimi naložbami, kjer je MONM manjšinski deležnik, za razliko od tistih, kjer je njen vpliv prevladujoč (več kot 50%). Že veljavna zakonodaja daje po eni strani prevladujočemu deležniku več pravic, iz tega pa izhaja tudi več odgovornosti za uspešnost poslovanja takega subjekta.

Pri družbah, pri katerih neposreden vpliv MONM ni prevladujoč, bo slednja poskušala vplivati na poslovanje le-teh predvsem z argumenti in strokovnostjo, kot tudi se bo izkazovala s skrbnostjo, s čemer pričakuje, da bo njen vpliv vendarle večji.

Tako strategija, kot tudi načrt upravljanja s kapitalskimi naložbami ne smeta postati samo suhoparen dokument. MONM od organov vodenja in nadzora družb, seveda v največji možni meri tistih, na katere ima prevladujoč vpliv, pričakuje resno, odgovorno, skrbno in zavzeto delo, da se bo načrt izvrševal tako, kot je zapisan.

2. NAPOVED GOSPODARSKIH GIBANJ V REPUBLIKI SLOVENIJI ZA LETO 2020

Z vidika upravljanja naložb so pomembna tako gospodarska gibanja v Republiki Sloveniji kot tudi globalno. Vsa naša prizadevanja ob upravljanju kapitalskih naložb morajo upoštevati okolje, v katerem naša podjetja delujejo in se razvijajo.

V ta namen predstavljamo povzetek pričakovanj na podlagi podatkov Jesenske napovedi gospodarskih gibanj (UMAR, september 2019), in sicer :

1. Bruto domači proizvod

Gospodarska rast, ki se je po vrhu leta 2017 (4,9 %) lani pričela zniževati (4,1 %), se bo letos umirila na 2,8 % in bo v prihodnjih dveh letih ostala podobna (3,0% in 2,7 %).

Letošnja umiritev rasti bo predvsem odraz upočasnitve gospodarske rasti v trgovinskih partnericah in poslabšanja pričakovanj do konca leta. Ti dejavniki se bodo najbolj odražali v nižji rasti bruto investicij ter občutnejšem negativnem prispevku menjave s tujino, hkrati pa bo rast zasebne potrošnje ostala razmeroma visoka. Upoštevajoč trenutne napovedi gospodarske rasti v trgovinskih partnericah, bo rast BDP prihodnje leto ostala podobna. Ob nadaljnji zmerni rasti izvoza se bo še naprej krepila tudi domača potrošnja. Med tveganji za uresničitev napovedi prevladujejo negativna tveganja v mednarodnem okolju, nekatera so se v zadnjih mesecih še okrepila. V primeru njihove uresnitve bi bila gospodarska rast lahko nižja, kot napovedujemo v osrednjem scenariju.

2. Zaposlenost in brezposelnost

Rast zaposlenosti se bo v obdobju 2019–2021 postopoma umirjala, kar bo odraz nižje rasti gospodarske aktivnosti, vedno bolj pa tudi demografskih gibanj. UMAR ocenjuje, da bo povpraševanje po delu še naprej delovalo kot dejavnik privabljanja tujih delavcev, s čimer bo neto migracijski priliv ostal razmeroma visok, še naprej se bo povečevala tudi stopnja aktivnosti na trgu dela; oboje bo ob umirjanju konjunktura nekoliko blažilo demografske pritiske. Število brezposelnih se bo letos in v prihodnjih dveh letih še zmanjševalo, a počasneje kot v preteklem obdobju. Na to bo ob nekoliko manjši rasti zaposlenosti vplivala tudi vedno bolj omejena ponudba na trgu dela, brezposelnost bo namreč pod dolgoročno oz. ravnovesno ravnjo. Razmere na trgu dela bodo zaradi tega predstavljale vedno večjo omejitev za rast dodane vrednosti.

3. Plače

Rast plač se bo zlasti letos, nekoliko pa tudi v prihodnjih dveh letih, okrepila, nanjo pa bodo poleg omejitev pri ponudbi dela vplivali tudi dogovori s sindikati javnega sektorja in zakonodajne spremembe. V zasebnem sektorju bo k rasti povprečne bruto plače, ki se bo v prihodnjem letu še nekoliko pospešila, poleg pomanjkanja delovne sile prispeval dvig minimalne plače. V javnem sektorju se bo rast plač predvsem pod vplivom sprejetih dogovorov zvišala že z letošnjim letom. Skupno rast plač bo sicer nekoliko omejevalo zaposlovanje tujih delavcev, ki je najpogostejše v dejavnostih z nižjo plačo od povprečne.

4. Inflacija

Inflacija se bo v obdobju napovedi postopno zviševala, z 1,8 % letos na 2,3 % v letu 2021.

Letos ostaja inflacija pod 2 % predvsem zaradi cen energentov, osnovna inflacija (brez energentov in hrane), h kateri že štiri leta največ prispeva rast cen storitev, pa se od sredine lanskega leta postopoma povečuje (avgusta je znašala 2,3 %). V prihodnjih dveh letih se bo ob nadaljnji solidni rasti povpraševanja in postopni krepitvi stroškovnih pritiskov zviševanje cen nadaljevalo, tako v segmentu storitev kot tudi pri neenergetskem blagu. Prispevek energentov pa bo skladno s predpostavkami glede cen nafte leta 2020 rahlo negativen, tako da se bo inflacija gibala okoli 2 % oziroma malo nad to ravno.

3. PREDSTAVITEV DOLGOROČNIH KAPITALSKIH NALOŽB PO STANJU NA DAN 31. 12. 2018

Naložbe v delnice v državi: konto 0600

Naziv delnice	Knjigovodska vrednost na 31. 12. 2018 (v EUR)
Delnice na podlagi sklepa o dedovanju	9.798
Delnice HIT Nova Gorica	52.228

Dolgoročne kapitalske naložbe v državi: konto 0620

Naziv javnega sklada ali druge osebe javnega prava	Knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2018 (v EUR)	Lastniški delež MO Novo mesto
ZARJA d.o.o. Novo mesto	4.574.181	69,8 %
Komunala Novo mesto d.o.o.	2.787.458	65,8 %
CeROD, d.o.o., Novo mesto	893.302	52,7 %
Cero DBK, d.o.o., Novo mesto	9.229	46,2 %
Televizija Novo mesto d.o.o.	23.325	22,2 %
Razvojni center Novo mesto d.o.o.	475.561	50,4 %
Počitniška skupnost Krško	64.439	1,7 %

4. STRATEŠKE USMERITVE IN CILJI MONM PRI POSAMEZNI DOLGOROČNI KAPITALSKI NALOŽBI

4.1. SPLOŠNE USMERITVE

MONM bo pri družbah, kjer ima ustrezen vpliv, zlasti pa pri tistih družbah, pri katerih je njen vpliv prevladujoč, uveljavljala naslednje usmeritve, priporočila in pričakovanja:

- upravljanje vsake družbe mora biti skrbno, gospodarno, zavzeto; od vseh odgovornih za delovanje družbe se pričakuje najvišja skrbnost, t.j. skrbnost dobrega gospodarstvenika,
- družbe morajo svojo dejavnost opravljati v duhu dobrih poslovnih običajev, v zadovoljstvo okolja, v katerem delujejo, med njimi pa zlasti uporabnikov njihovih storitev,
- vse družbe morajo težiti k povečevanju prihodkov iz prodaje; pri družbah, ki izvajajo javno gospodarsko službo, oz. dejavnost, do le-teh ne sme priti odločilno zaradi povečevanja cen, ki jih družbe nudijo na trgu, ampak zaradi organske rasti,
- od vseh gospodarskih družb se pričakujejo ukrepi za znižanje stroškov poslovanja, pri tem pa tako materialnih, kot tudi stroškov dela; družbe morajo izrazito težiti k znižanju stroškov storitev, oz. le-te izvajati takrat, ko lastni resursi tega ne omogočajo,
- od vseh gospodarskih družb se pričakuje, da bodo vzpostavile ustrezne sisteme, ki bodo zagotavljali transparentno in gospodarno poslovanje družbe na področju sklepanja poslov, ki zadevajo vse izdatke družbe ter ustrezni nadzor nad temi sistemi,

- družbe so dolžne skrbeti za ustrezno likvidnost, kot tudi za ustrezno kontrolo finančnih odhodkov, ki se naj razen v primerih, ko gre za investicijske izdatke, zmanjšujejo,
- uprave družb so dolžne v letu 2020 preveriti in po potrebi novelirati strategije poslovanja, v katerih bodo jasno načrtane smeri delovanja, pričakovanja, donosi, ...,
- cilj vseh družb mora biti pozitivno poslovanje in rast njihovega kapitala,
- družbe morajo zmanjševati svojo zadolženost ter ustrezno uravnavati dolgoročnost, oz. kratkoročnost finančnih obveznosti do npr. poslovnih bank, predvsem v smeri več dolgoročnega financiranja,
- vse družbe morajo skrbno paziti na svoje dolgoročne terjatve ter ustrezno skrbno poplačevanje le-teh,
- od vseh gospodarskih družb se pričakuje, da bodo organi vodenja in nadzora skrbno nadzorovali raven stroškov v družbi in skrbeli za to, da bodo stroški uravnoteženi s poslovnimi procesi in ustvarjenimi prihodi.

Pri tem je zelo pomemben dejavnik stalno ali vsaj obdobjno spremljanje uspešnosti poslovanja družb ter priprava analiz večletnega obdobja, ki bodo narekovale nadaljnje usmeritve. Mestna občina Novo mesto bo občasno oziroma po potrebi organizirala sestanke s predstavniki gospodarskih družb, na katerih se bodo obravnavali poročani podatki o poslovanju družbe.

4.2. KOMUNALA NOVO MESTO d.o.o.

v EUR

	2017	2018	IND 2018/2017
Poslovni prihodki	17.416.285	16.774.575	96
Izid iz poslovanja	23.006	-41.905	-182
Stroški materiala	2.015.167	2.213.645	110
Stroški dela	4.163.212	4.510.942	108
Stroški storitev	10.376.485	9.208.986	89
Drugi odhodki	392.443	413.269	105
Finančni odhodki	11.763	16.304	139

	2017	2018	IND 2018/2017
Bilančna vsota	7.419.201	7.260.399	98
Kapital	4.274.135	4.228.865	99
Kratkoročne obveznosti	2.371.320	2.593.389	109
Dolgoročne obveznosti	382.924	43.390	11

Ob splošnih ciljih, opredeljenih v točki 4.1., so strateški cilji MONM pri upravljanju v družbi Komunala Novo mesto d.o.o. naslednji:

- kakovost, način in obseg storitev obveznih gospodarskih javnih služb v skladu s standardi in predpisi;
- cena storitev za občane MONM v enaki višini ali nižje od povprečne cene enakih storitev v slovenskih občinah nad 15.000 prebivalci;
- v obsegu poslovanja zagotoviti izvajanje tržnih dejavnosti izven obsega obveznih gospodarskih javnih služb, ki bodo ustvarile ustrezen pozitiven poslovni rezultat;
- doseganje donosnosti kapitala;
- izvedbo opredeljenega letnega obsega investicij.

4.3.CeROD, center za ravnanje z odpadki, d.o.o.

	2017	2018	IND 2018/2017
Poslovni prihodki	4.131.762	4.620.028	112
Izid iz poslovanja	12.783	59.018	462
Stroški materiala	154.515	160.417	104
Stroški dela	536.936	534.901	100
Stroški storitev	2.374.926	2.750.393	116
Drugi odhodki	942.204	988.690	105
Finančni odhodki	673	64.713	9.616

	2017	2018	IND 2018/2017
Bilančna vsota	6.257.719	6.890.818	110
Kapital	1.695.071	1.719.246	101
Kratkoročne obveznosti	696.590	744.739	107
Dolgoročne obveznosti	0	0	0

Ob splošnih ciljih, opredeljenih v točki 4.1., so strateške usmeritve MONM v družbi CeROD d.o.o. naslednje:

- spremljava, nadzor in ukrepanje, da se bo zagotovilo trajno doseganje kakovostnega opravljanja teh storitev, v načinu in obsegu skladno s standardi in predpisi;
- ne glede na to, da družba CeROD d.o.o. opravlja javno gospodarsko službo, morajo biti cene njenih storitev v primerjavi s podobnimi centri po državi primerljive ter ustrezno ekonomsko upravičene;
- družba CeROD je še vedno gospodarska družba, ki mora tudi biti usmerjena v doseganje čim boljšega poslovnega rezultata. Zato mora zagotoviti izvajanje tržnih dejavnosti (t.j. izven obsega obveznih gospodarskih javnih služb), kot tudi mora pod posebno skrbnostjo obravnavati vse odhodke, zlasti materialne stroške in stroške storitev, tako, da bo dosežen pozitiven poslovni rezultat in hkrati s tem ustrezna donosnost kapitala, kot tudi likvidnost;
- družba mora skrbno načrtovati in izvajati investicije; posebno skrb mora družba nameniti projektu CeROD II, da se glede na stanje te investicije čimprej realizirajo najboljše možne rešitve, ki bodo dale pričakovane rezultate;
- vse zgornje opredelitve morajo biti opredeljene tudi v letnem poslovnem načrtu, k izpolnitvi katerega bo MONM stremela ter izvajala vse za to predvidene postopke in ukrepe, skladno z zakonom.

4.4.CERO DBK, Center za ravnanje z odpadki Dolenjske in Bele Krajine d.o.o.

	2017	2018	IND 2018/2017
Poslovni prihodki			
Izid iz poslovanja			
Stroški materiala			
Stroški dela			
Stroški storitev		193,25	
Drugi odhodki			
Finančni odhodki			

	2017	2018	IND 2018/2017
Bilančna vsota		19.944	
Kapital		19.807	
Kratkoročne obveznosti		137	
Dolgoročne obveznosti			

Ob splošnih ciljih, opredeljenih v točki 4.1., je strateška usmeritve MONM v družbi CERO DBK d.o.o. naslednja:

- uresničiti osnovni namen družbe, to je uspešna realizacija projekta MBO (Objekt za mehansko biološko obdelavo odpadkov Dolenjske in Bele krajine) za regijo, ki vključuje občine družbenice.

4.5. ZARJA, stanovanjsko podjetje, d.o.o. Novo mesto

v EUR

	2017	2018	IND 2018/2017
Poslovni prihodki	2.118.661	2.166.571	102
Izid iz poslovanja	-141.378	-17.359	
Stroški materiala	439.853	437.859	100
Stroški dela	712.272	762.826	115
Stroški storitev	503.424	579.040	107
Drugi odhodki	57.998	14.169	24
Finančni odhodki	58.238	13.896	24

	2017	2017	IND 2018/2017
Bilančna vsota	8.455.206	8.250.098	102
Kapital	6.553.268	6.632.237	101
Kratkoročne obveznosti	1.188.627	1.128.219	96
Dolgoročne obveznosti	604.924	362.021	60

Ob splošnih ciljih, opredeljenih v točki 4.1., so strateške usmeritve MONM v družbi Zarja d.o.o. naslednje:

- doseganje donosnosti kapitala;
- podpora izvajanju storitev in izvedbi projektov, ki bodo v največji možni meri pomenili sinergijo (skupnemu javnemu) interesu občanov MONM;
- ohranitev oz. nadgradnja dosedanjega obsega upravljanja neprofitnih stanovanj MONM.

4.6. RAZVOJNI CENTER NOVO MESTO d.o.o.

	2017	2018	IND 2018/2017
Poslovni prihodki	1.000.029	1.134.813	113
Izid iz poslovanja	9.662	10.783	112
Stroški materiala	9.880	34.891	353
Stroški dela	502.116	574.741	114
Stroški storitev	449.625	459.584	102
Drugi odhodki	9.441	14.105	149
Finančni odhodki	0	5.810	

	2017	2018	IND 2018/2017
Bilančna vsota	5.939.601	6.652.749	112
Kapital	943.012	941.053	100
Kratkoročne obveznosti	422.844	498.229	118
Dolgoročne obveznosti	4.231.227	4.824.568	114

Strateški cilji upravljanja, ki jih bo MONM zasledovala v družbi Razvojni center Novo mesto d.o.o., so ob tistih, navedenih že v točki 4.1., naslednji:

- doseganje pozitivnega poslovnega rezultata, ki se ga v največji možni meri nameni za znižanje financiranja storitev in dejavnosti družbe iz proračuna MONM;
- podpora izvajanju storitev in izvedbi projektov, ki bodo v največji možni meri pomenili sinergijo (skupnemu javnemu) interesu institucij, gospodarskih družb in občanov MONM;
- v obsegu poslovanja zagotoviti izvajanje tržnih dejavnosti izven obsega koncesijskih dejavnosti oz. javne službe, ki bodo ustvarile ustrezen pozitiven poslovni rezultat (ciljne vrednosti se opredeli v letnem načrtu);

4.7. TELEVIZIJA NOVO MESTO d.o.o.

	2017	2018	IND 2018/2017
Poslovni prihodki	710.441	754.225	106
Izid iz poslovanja	16.219	15.312	94
Stroški materiala	23.658	25.125	106
Stroški dela	258.355	282.448	109
Stroški storitev	391.775	402.139	103
Drugi odhodki	2.801	1.428	51
Finančni odhodki	284	873	307

	2017	2018	IND 2018/2017
Bilančna vsota	242.666	346.841	143
Kapital	105.069	118.040	112
Kratkoročne obveznosti	86.197	96.092	111
Dolgoročne obveznosti	51.400	132.709	258

Strateški cilji upravljanja, ki jih bo MONM zasledovala v družbi Televizija Novo mesto d.o.o., so ob tistih, navedenih v točki 4.1., zlasti naslednji:

- doseganje pozitivnega poslovnega rezultata, ki se ga v največji možni meri nameni za znižanje financiranja storitev in dejavnosti družbe iz Proračuna MONM;
- podpora izvajanju storitev in izvedba projektov, ki bodo v največji možni meri pomenili sinergijo (skupnemu javnemu) interesu občanov, institucij in gospodarskih družb iz MONM (se opredeli z letno pogodbo o sofinanciranju med Televizijo NM in MONM);
- v obsegu poslovanja zagotoviti izvajanje tržnih dejavnosti izven obsega regionalnega programa posebnega pomena, ki bodo ustvarile ustrezen pozitiven poslovni rezultat (ciljne vrednosti se opredeli v letnem načrtu);

4.8. POČITNIŠKA SKUPNOST KRŠKO d.o.o.

	2017	2018	IND 2018/2017
Poslovni prihodki	700.250	657.906	94
Izid iz poslovanja	7.049	56.200	797
Stroški materiala	9.587	2.850	30
Stroški dela	164.567	136.545	83
Stroški storitev	423.115	359.396	85
Drugi odhodki	60.882	62.375	102
Finančni odhodki	0	0	0

	2017	2018	IND 2018/2017
Bilančna vsota	4.615.077	4.699.065	102
Kapital	3.929.216	4.103.617	104
Kratkoročne obveznosti	128.569	144.155	112
Dolgoročne obveznosti	557.293	451.293	81

Strateški cilji upravljanja, ki jih bo MONM zasledovala v družbi Počitniška skupnost Krško d.o.o., so ob tistih iz točke 4.1. pa naslednji:

- doseganje pozitivnega poslovnega rezultata in ohranjanje višine kapitala v strukturi sredstev družbe;
- ob ustreznih pogojih (interes drugih družbenikov, interes kupcev na trgu) se izvede postopek odprodaje deleža.

5. SKLEPNO

Cilj Mestne občine Novo mesto je pregledno, gospodarno in odgovorno upravljanje kapitalskih naložbe. Iz prikazanega načrta izhajajo višja pričakovanja do vseh družb, v katerih ima MONM prevladujoč lastniški delež, s tem pa tudi višje zahteve do upravnih in nadzornih organov teh družb. MONM je tista, ki bo bdela nad kvaliteto njihovega dela, skladno z zgornjimi usmeritvami. Pričakujemo, da bomo skupaj v posameznih družbah začrtali in udeležili usmeritve tega načrta ter s tem prispevali k boljšemu delovanju družb, posledično višji kvaliteti njihovih storitev. Vse to bo pripomoglo k večjemu zadovoljstvu občanov, koristnikov njihovih storitev. Pri družbah z manjšim lastniškim vplivom bo MONM z dodatnimi ukrepi (ti bodo sicer pomembni tudi pri družbah s prevladujočim lastniškim deležem) dosegala večji vpliv ter s tem tudi pričakovane boljše poslovne rezultate teh družb.

Pričakujemo, da se bo skupno, načrtovano in v izboljšanja poslovanja usmerjeno delovanje pozitivno odrazilo tudi v poslovnih knjigah oz. v izidu poslovanja MONM.

dr. VIDA ČADONIČ ŠPELIČ
DIREKTORICA OBČINSKE UPRAVE